

Augustus 2016

‘Betrokken en slagvaardig’

Een vernieuwd bestuursmodel

*Antwoord van het NBA-bestuur
op de ingezonden reacties*

Dit document is het antwoord van het NBA-bestuur op de reacties op de governance-plannen, zoals die zijn gepresenteerd in april 2016. Het dient als uitgangspunt voor de dialoogsessies op 30 augustus 2016 en 14 en 21 september 2016.

Voor de clickable [webversie](#)

Leeswijzer

De in het document opgenomen reacties zijn voorzien van een kleur:

Groen betekent een aanpassing van de governance-plannen.

Blauw een nadere uitleg en uiteenzetting waarom de plannen gehandhaafd blijven.

Rood betekent uitstel tot na het visietraject.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Governance versus visie	5
3. Ledenraad	6
4. Bestuur	10
5. Ledenstructuur	14
6. Maatschappelijk Forum	16
7. Aangepaste hoofdstructuur NBA	19
8. ALV & online stemmen	20
9. Budgettaire consequenties	21

1 | Inleiding

Het herstel van vertrouwen in de accountantssector verloopt als een drietrapsraket. Met de lancering van het rapport *'In het publiek belang'* in september 2014 is de eerste fase van start gegaan. Dit voorjaar ging - met de publicatie *'Een vernieuwd bestuursmodel; betrokken en slagvaardig'* - fase twee van start. De laatste trap wordt gevormd door het visietraject dat deze zomer van start is gegaan. De drie trajecten samen vormen, door de ingrijpende veranderingen, een stevig fundament voor een vernieuwd beroep. Met kwaliteit als baken, een nieuwe cultuur binnen de kantoren, een wendbare en beter verankerde beroepsorganisatie en een gezamenlijk doel om naar toe te werken, is het bestuur van mening dat, na afronding van alle drie de processen, de accountant voorbereid is op een toekomst die aan verandering onderhevig is.

Het bestuur heeft medio april 2016 haar plannen voor de herziening van het governance-model van de NBA ter consultatie voorgelegd aan leden en belangstellenden. Ook zijn de plannen toegelicht in commissie-, afdelings- en leden-groepvergaderingen en in de Algemene Ledenvergadering.

In totaal zijn 25 schriftelijke reacties ontvangen, die op de NBA-website zijn opgenomen. Reacties die vooral betrekking hebben op:

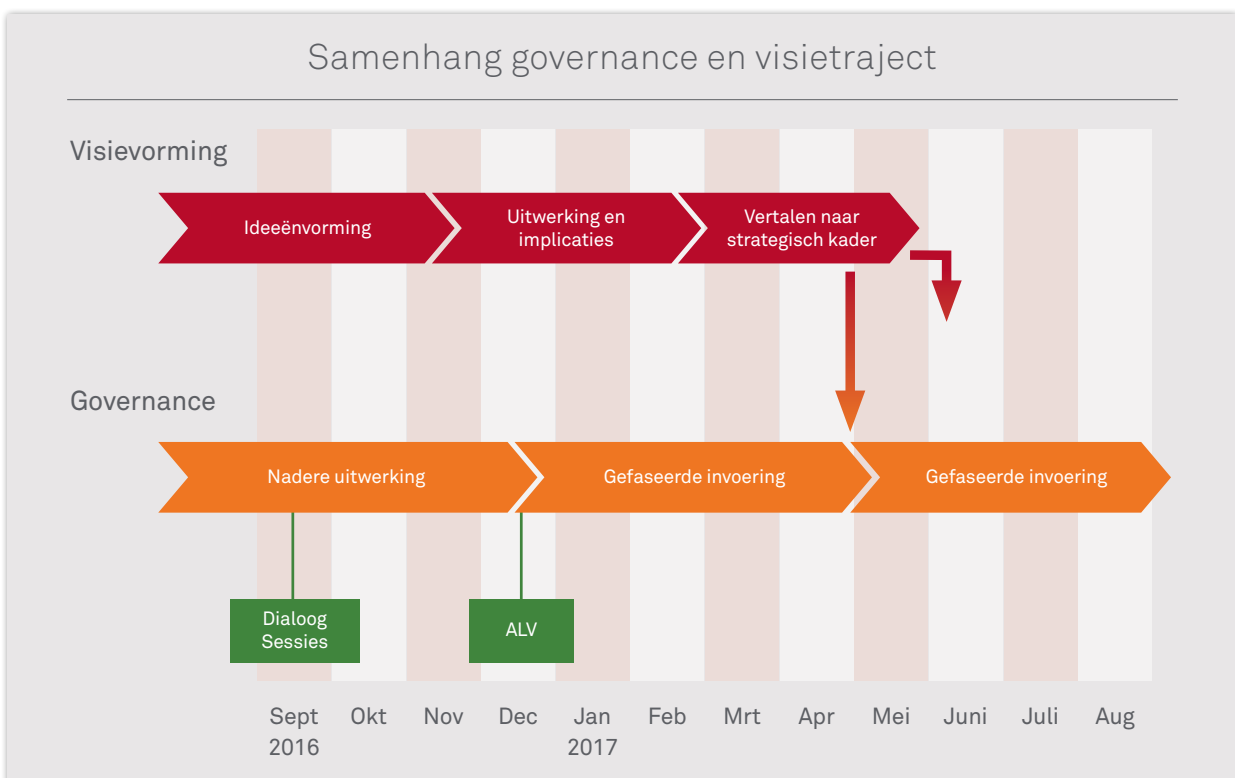
- de gekozen volgorde: 'eerst governance- en dan visietraject';
- de taken en samenstelling van de Ledenraad;
- de samenstelling en het profiel van het bestuur;
- de ledenstructuur (indeling in ledengroepen); en
- de adviserende rol van het maatschappelijk forum.

In dit document geeft het bestuur op hoofdlijnen aan tot welke aanpassingen of uitstel de reacties leiden, geeft het een nadere toelichting op onduidelijkheden en legt het uit waarom reacties niet tot een aanpassing hebben geleid. Het bestuur hecht eraan een ingrijpende verandering als de aansturing van de beroepsorganisatie van voldoende steun van haar leden te voorzien. Daarvoor wil het bestuur verder in gesprek gaan met zijn leden in drie dialoogbijeenkomsten die de NBA organiseert in augustus en september 2016. Dit document vormt een belangrijke basis voor deze dialoog.

2 | Governance versus visie

Waarom eerst de governance, en daarna de visie? Dat is een veel gestelde vraag. Immers, *'structure follows strategy'*. Wij waren op het moment van onze keuze over de volgorde ruim een halfjaar bezig met de invoering van het rapport *'In het publiek belang'*, met verstrekkende verbetermaatregelen voor de sector. Er was toen een acute behoefte aan meer ledenparticipatie en maatschappelijk draagvlak voor de beroepsgroep. Voor het vertrouwensherstel vond het bestuur het noodzakelijk om zowel de aansturing van de beroepsorganisatie als de beroepsvisie aan te passen. Er is toen besloten om eerst de aansturing te adresseren. Op dat moment realiseerde het bestuur zich ook dat een nieuwe visie tot een verdere structuuraanpassing zou kunnen leiden. Dat past ook bij het aanpassingsvermogen en de wendbaarheid die van de sector vereist wordt om maatschappelijk relevant te blijven. In die legitimatie van de sector wegen structurele participatie en interactie zwaar mee voor het maatschappelijk verkeer. Het NBA-bestuur speelt met dit governance-voorstel hierop in. Het voorstel geeft een duidelijke stem aan leden en verankert de dialoog met het maatschappelijk verkeer in de beroepsorganisatie. Met interactiemogelijkheden die tot een voortdurend proces van verandering leiden, waardoor het minder relevant wordt wat er eerst komt: de structuur of de strategie. Binnen de context van de nieuwe visie zorgt het voorstel voor flexibele ondersteuning van de functie van NBA als ledenorganisatie.

De samenhang van het governance- en visietraject is weergegeven in het onderstaande schema:

3 | Ledenraad

Inleiding

Eerder dit jaar heeft het NBA-bestuur in zijn governance-plannen de Ledenraad geïntroduceerd als nieuw orgaan. Een orgaan, bestaande uit 24 leden, waarin alle geledingen van de accountantspopulatie zijn vertegenwoordigd en waar intensief wordt gesproken over ontwikkelingen in het beroep.

Uit de governance-plannen (april 2016):

“De positionering van de Ledenraad tussen ALV en bestuur geeft de leden meer directe invloed op het beleid.”

“De Ledenraad wordt door het bestuur in een vroeg stadium betrokken bij het vormgeven van beleid. De raad is een belangrijk klankbord voor het bestuur en vergadert minimaal vier keer per jaar. Daarnaast adviseert de Ledenraad de ALV.”

Reacties

De reacties ten aanzien van de Ledenraad hebben vooral betrekking op de taken, de bevoegdheden en de samenstelling van de Ledenraad en de verhouding van de Ledenraad tot het bestuur, de ledengroepen en het Adviescollege voor Beroepsreglementering.

Samenvatting belangrijkste reacties

“Maak duidelijk(er) wat taken en bevoegdheden van de Ledenraad zijn en laat de Ledenraad uitsluitend een marginale toetsing uitvoeren op het regelgevend proces aan de hand van strategie en visie van de NBA.”

“Kom met een onderbouwing waarom bepaalde commissies benoemd worden in de Ledenraad.”

“Twijfels bij nut en slagkracht van de Ledenraad.”

“Combineer lidmaatschap Ledenraad met dat van de ledengroepen.”

“Advies van de Ledenraad zou niet vrijblijvend, maar verplicht en dwingend moeten zijn.”

“Laat de Ledenraad zijn eigen reglement opstellen en niet het bestuur.”

Aanpassingen

Inkadering adviesbevoegdheid

In het eerdere voorstel bestond de kans dat de Ledenraad de taken van de Algemene Ledenvergadering of van het Algemeen Bestuur geheel of gedeeltelijk over zou doen, dan wel uit zou hollen. Het bestuur stelt daarom voor de taken van de Ledenraad duidelijk(er) af te bakenen en de toetsing te beperken tot de strategie en visie. Wat wel blijft, is dat de Ledenraad zich bij zijn advisering richt op het maatschappelijk belang van een goede beroepsuitoefening en op de gemeenschappelijke belangen van accountants. Door het adviesrecht van de Ledenraad te binden aan toetsing aan de visie en strategie zal de Ledenraad het regelgevend proces van het Adviescollege voor Beroepsreglementering inhoudelijk niet nog eens over doen. Dit komt zowel de duidelijkheid als de slagvaardigheid ten goede.

Ledenraad	
Was	Wordt
Adviseert ALV over <ul style="list-style-type: none">• begroting, jaarrekening en bestuursverslag• besluiten, waaronder verordeningen• voordracht voorzitter, plv. voorzitter en bestuursleden• de uitoefening van toezicht op bestuursleden	Adviseert ALV over <ul style="list-style-type: none">• door bestuur voorgestelde besluiten, waaronder verordeningen, maar met beperking toetsingskader tot strategie en visie• enkele belangrijke benoemingen, maar met beperking toetsingskader tot strategie en visie
Adviseert bestuur over <ul style="list-style-type: none">• strategie en meerjarenplanning• beleidsvorming	Adviseert bestuur <ul style="list-style-type: none">• over visie, strategie en meerjarenplanning• naar aanleiding van toetsing (overige) regelgeving, beleid en kortetermijnplanning aan visie en strategie
	De Ledenraad heeft geen taak ten aanzien van begroting, jaarrekening en bestuursverslag, die verantwoordelijkheid ligt bij de Algemene Ledenvergadering.

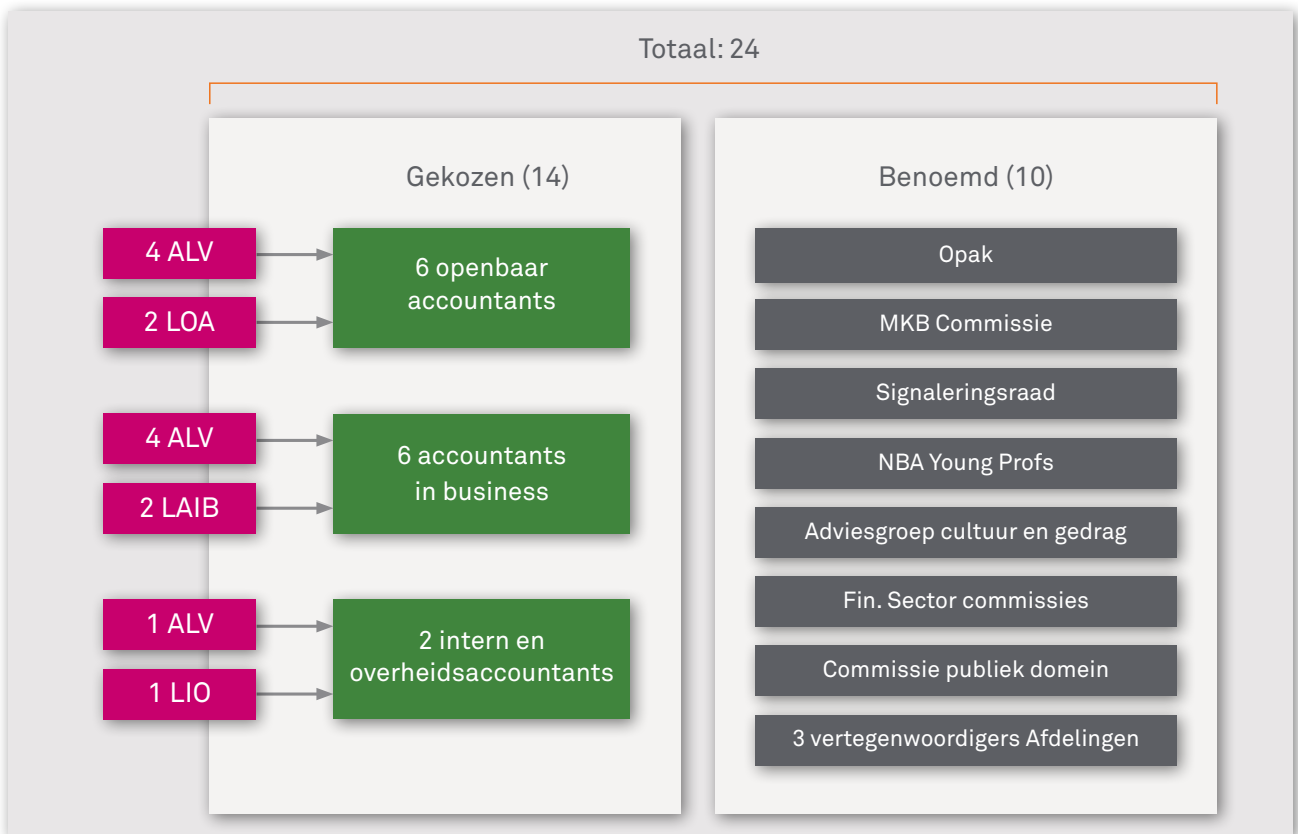
Aanpassing samenstelling Ledenraad

Belangrijk uitgangspunt voor het bestuur blijft dat in de Ledenraad alle geledingen van de accountantspopulatie vertegenwoordigd zijn. Dit betekent een goede afspiegeling van het ledenbestand en vertegenwoordiging vanuit verschillende regio's, aandachtsgebieden en werkvelden van accountants. Met het oog hierop blijft het bestuur bij de keuze om een deel van de leden van de Ledenraad te laten kiezen en een deel rechtstreeks te benoemen uit hoofde van hun functie in NBA-gremia. Wel heeft het bestuur naar aanleiding van commentaren de beoogde samenstelling aangepast, zonder de omvang van de Ledenraad te wijzigen.

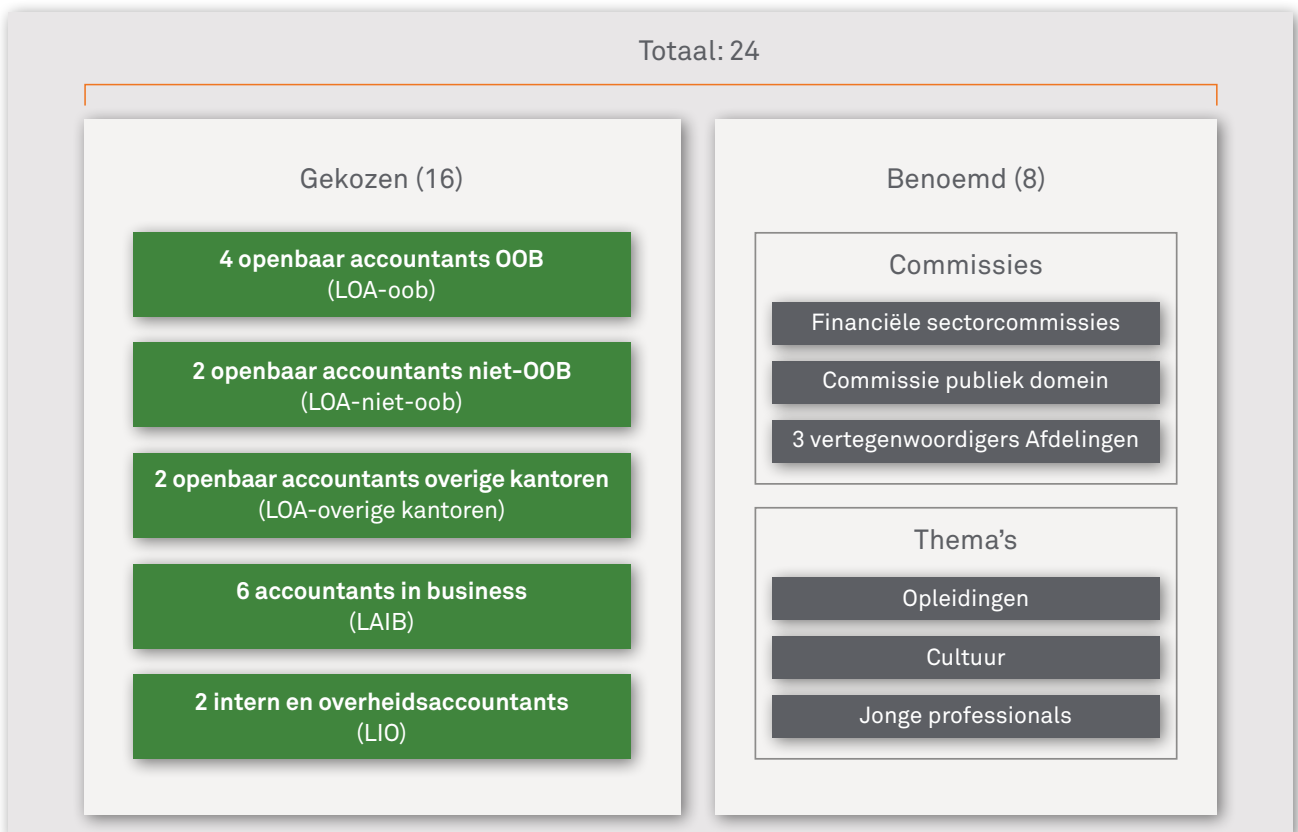
Een andere aanpassing ligt in het voorstel van het bestuur om de gekozen leden in de Ledenraad te laten benoemen door de desbetreffende ledengroep. De ledenvergadering heeft in het gewijzigde voorstel dus geen rol meer in de benoeming van de leden van de Ledenraad. Binnen de benoemde leden van de Ledenraad wordt een splitsing aangebracht. Er zijn vijf leden die uit hoofde van het lidmaatschap van een commissie of een afdeling worden benoemd in de Ledenraad. Drie leden worden benoemd op basis van een thema. Om de drie jaar kunnen de Ledenraad en het bestuur gezamenlijk beoordelen of het thema nog actueel is en of de zetel voor dat thema dus blijft bestaan. Vooralsnog voorziet het bestuur drie thema's: opleidingen, cultuur en jonge professionals.

Ten slotte wordt de samenstelling van de Ledenraad gewijzigd door het voorstel om de Ledengroep Openbare Accountants op te splitsen in drie groepen. Een nadere toelichting daarover wordt gegeven in het hoofdstuk 5 dat gaat over de ledenstructuur.

Samenstelling Ledenraad (was)

Samenstelling Ledenraad (wordt)

Verduidelijking en nadere uitleg

Twijfels bij nut en slagkracht Ledenraad

Met de instelling van een Ledenraad beoogt het bestuur de invloed van leden - mede door een goede ledenrepresentatie - zichtbaar en tastbaar te maken. De samenstelling van de Ledenraad is pluriform, daarbij invulling gevend aan de Wet op het accountantsberoep. Agendavoering, belangenafweging en goede bureauondersteuning zijn uitermate belangrijk voor een efficiënt functioneren van de Ledenraad. Hierbij speelt de voorzitter van de Ledenraad een belangrijke rol.

Behandeling onderwerpen voor beperkt aantal leden

Binnen een pluriforme beroepsorganisatie als de NBA geldt per definitie dat een vertegenwoordigend orgaan in zijn geheel kan beslissen over een aangelegenheid die alleen gevolgen heeft voor een (klein) deel van de leden van dat orgaan of de leden in zijn algemeenheid. Dat spanningsveld, zoals nu ook al in de ALV bestaat, zal zich tevens voordoen in de Ledenraad. De discussie over de pluriformiteit van de beroepsorganisatie zal zeker worden gevoerd in het visietraject van de NBA, maar is bij het voorstel voor de aansturing een vaststaand wettelijk uitgangspunt.

Advies ledenraad niet-bindend

Het bestuur blijft van mening dat adviezen van de Ledenraad niet bindend moeten zijn. Het bestuur moet kunnen besturen en de ALV - als hoogste orgaan - toetst bestuursbesluiten en besluit over verordeningen. Dit laatste is bij wet zo bepaald. Door het bindend verklaren van de adviezen van de Ledenraad zouden beide posities te veel worden uitgehold. Wel stelt het bestuur voor de contactmomenten tussen Ledenraad en bestuur te formaliseren zodat optimaal gebruik gemaakt wordt van de adviezen van de Ledenraad. De NBA publiceert de adviezen op de website, ook wordt aangegeven hoe het bestuur de adviezen heeft gewogen. Hiermee beoogt het bestuur transparantie in de besluitvorming.

Combineer lidmaatschap Ledenraad met dat van ledengroepbesturen

Om een slagvaardige en efficiënte Ledenraad te behouden is het bestuur er geen voorstander van het aantal leden van de Ledenraad uit te breiden. Om die reden ziet het bestuur af van het combineren van het lidmaatschap van de Ledenraad met dat van ledengroepbesturen. Bovendien zou een Ledenraad bestaande uit alleen ledengroepbestuursleden onvoldoende recht doen aan de gewenste vertegenwoordiging uit andere commissies en werkgroepen. En ook andere leden onvoldoende mogelijkheden geven toe te treden tot de Ledenraad.

Zelf opstellen van reglement Ledenraad

Wettelijk gezien kan de Ledenraad geen eigen reglement opstellen dat externe werking heeft; de Ledenraad is immers niet in de wet gedefinieerd. Voorstel is om het door de Ledenraad opgestelde reglement via een door het bestuur vastgesteld nader voorschrift te bekrachtigen. Daarmee krijgt het reglement externe werking en zal feitelijk de Ledenraad zijn eigen reglement opstellen.

4 | Bestuur

Inleiding

Een belangrijk onderdeel van de in april gepresenteerde plannen betreft de samenstelling van het bestuur. Het bestuur wordt ingekrompen van dertien naar zeven leden en het bestaande vertegenwoordigingsmodel wordt verlaten. Bestuurlijke ervaring en deskundigheid zijn belangrijke selectiecriteria voor de professionalisering van het bestuur.

Uit de governance-plannen (april 2016):

“De meerderheid zal uit accountants bestaan, maar er komen ook bestuursleden in die niet noodzakelijkerwijs accountant zijn.”

“Het model van vertegenwoordiging van de ledengroepen in het bestuur komt met dit voorstel te vervallen. Hiervoor in de plaats zijn de ledengroepen vertegenwoordigd in de Ledenraad, als orgaan dat de gemeenschappelijke mening van de leden vertolkt richting ALV en bestuur.”

Reacties

De reacties ten aanzien van het bestuur hebben vooral betrekking op de samenstelling: accountants versus niet-accountants, het profiel van de bestuursleden en op de informatievoorziening aan de leden.

Samenvatting belangrijkste reacties

“Het terugbrengen van het aantal bestuursleden verhoogt het tijdsbeslag per bestuurslid. Dit beperkt het aantal bestuursleden dat dit financieel kan opbrengen.”

“Hoe verhoudt de aanwezigheid van niet-accountants zich tot de wettelijke verplichting tot een evenwichtige afspiegeling van het ledenbestand?”

“Bepaalde punten uit het profiel van de bestuursvoorzitter zouden moeten gelden voor alle bestuursleden.”

“Zorg dat de verschillende NBA-gremia worden geïnformeerd over zaken die besproken worden in het bestuur.”

“Laat het bestuur uitsluitend uit accountants bestaan.”

“Niet-accountants vallen niet onder de accountantseed en dus ook niet onder integriteits- en geheimhoudingsbepalingen.”

“Wat is de ratio achter het aantal niet-accountants in het bestuur?”

“Voorstel om toezicht op het bestuur te regelen via een raad van commissarissen of raad van toezicht.”

Aanpassingen

Verlagen toetredingsdrempel bestuur voor kleine(re) organisaties

Het bestuur realiseert zich dat een kleiner bestuur niet automatisch leidt tot een slagvaardiger bestuur. Daarvoor is veel inzet en een groot tijdsbeslag nodig van de bestuursleden. Om leden van kleinere organisaties niet bij voorbaat uit te sluiten vanwege het financiële beslag dat een bestuursfunctie op de kleine(re) organisatie legt, stelt het bestuur voor de vaste vergoeding voor bestuursleden te verhogen naar rato van de tijdsbesteding. Het tarief per tijdseenheid wordt niet verhoogd. Een toekomstig bestuurslid zou met een tijdsbesteding van één dag in de week moeten kunnen volstaan.

Uitgangspunt vergoeding bestuursleden		
Tijdsbesteding	Was	Wordt
Voorzitter	1.000 uur	1.000 uur
Plv. voorzitter	500 uur	600 uur
Lid	120 uur	400 uur

Aanpassing wetgeving op punt evenwichtige afspiegeling bestuur

Op grond van de wet moet het bestuur een evenwichtige afspiegeling van de beroepsgroep zijn. Door verkleining van het bestuur en het opnemen van niet-accountants in het bestuur is die afspiegeling niet te realiseren. Het bestuur stelt voor om in overleg met het ministerie van Financiën te komen tot een situatie waarbij die afspiegeling ook via de Ledenraad kan worden gerealiseerd. Overleg met het ministerie van Financiën hierover is in gang gezet. Overigens voorziet de wet ook nu al in de mogelijkheid niet-accountants in het bestuur te benoemen.

Juiste afspiegeling ledenbestand	
Was	Wordt
Juiste afspiegeling binnen het bestuur	Juiste afspiegeling binnen de Ledenraad

Aanpassing profiel bestuursleden

In reactie op de commentaren stelt het bestuur voor het profiel van de bestuursleden aan te scherpen. Enkele eisen die alleen golden voor de voorzitter zijn nu ook van toepassing op de bestuursleden, zoals: visie op de toekomst van het accountantsberoep, inhoudelijke kennis van het gehele beroep, het vervullen van een brugfunctie tussen accountantsberoep, overheid en andere stakeholders en inzicht in ICT.

	(plv.) voorzitter	bestuurslid (accountant)	bestuurslid (niet accountant)
- is lid van de NBA	X	X	X
- is van onbesproken gedrag	X	X	X
- geniet het vertrouwen van de beroepsgroep	X	X	
- is in staat leden aan de beroepsorganisatie te binden	X	X	X
- beschikt over goede kwaliteiten op het gebied van communicatie en beïnvloeding in het publieke domein	X	X	
- beschikt over brede bestuurlijke ervaring met inzicht in bestuurlijke verhoudingen en processen	X	X	X
- is in staat op hoofdlijnen de NBA te besturen	X	X	X
- is werkzaam (of recent werkzaam geweest) als accountant	X	X	
- heeft een visie op de toekomst van het accountantsberoep	X	X	X
- heeft grote kennis van en affiniteit met het vak van accountant	X	X	
- oefent het beroep actief uit of heeft het recent actief uitgeoefend	X	X	
- beschikt over goede inhoudelijke kennis van het gehele beroep in brede zin	X	X	
- is geschikt voor het vervullen van een brugfunctie tussen het accountantsberoep, de overheid en andere stakeholders	X	X	
- kan vergaderingen op efficiënte en effectieve wijze leiden en is in staat een open sfeer te creëren waarin iedereen gelijkwaardig kan participeren	X		X
- heeft oog voor de ontwikkelingen binnen de NBA en is goed geïnformeerd over de relevante ontwikkelingen in de omgeving van de NBA	X	X	X
- heeft ervaring in leidinggevende maatschappelijke functies of in het bedrijfsleven			X
- is één dag per week beschikbaar voor het uitoefenen van deze functie	X (plv vz)	X	
- is twee dagen per week beschikbaar voor het uitoefenen van deze functie	X (vz)		

Kruisje in rood (X) = toegevoegd

Communicatie tussen bestuur en NBA-gremia

Om de communicatie tussen het bestuur en de NBA-gremia (de ledengroepen in het bijzonder) te versterken, zullen binnen het bestuur portefeuillehouders worden benoemd. Deze portefeuillehouders zorgen voor directe aandacht vanuit het bestuur voor commissies en ledengroepen.

Verduidelijking en nadere uitleg

Bestuur alleen uit accountants

Bij het doel om het maatschappelijk verkeer een duidelijker stem in de NBA te geven, past een vertegenwoordiging van niet-accountants in het bestuur. Verder toont de ledenenquête uit 2015 aan dat een ruime meerderheid van de respondenten voorstander is van niet-accountants in het bestuur.

Integriteits- en geheimhoudingsbepalingen voor niet-accountants in bestuur

Niet-accountants leggen niet de accountantseed af. Zij zijn wel gebonden aan geheimhoudings- en integriteitsbepalingen. Dit is geregeld in de Algemene wet bestuursrecht, die van toepassing is op een pbo als de NBA. Het bestuur meent dat aanpassing van de eigen regelgeving daardoor niet nodig is.

Verhouding accountants/niet-accountants

Het bestuur wil met de benoeming van niet-accountants in het bestuur het maatschappelijke verkeer een duidelijker stem geven in de besluitvorming. Echter, de NBA blijft een beroepsorganisatie van accountants. Met het oog hierop is de voorzitter accountant en bestaat het toekomstig bestuur in meerderheid ook uit accountants.

Instelling van een raad van commissarissen dan wel raad van toezicht

De NBA is een publiekrechtelijke beroepsorganisatie, met een structuur die aansluit op de Wet op het accountantsberoep. Voor de NBA is het bij wet geregeld dat de Ledenvergadering - als hoogste orgaan - toezicht houdt op het bestuur, inclusief benoeming en ontslag van bestuurders. Het bestuur, inclusief niet-accountants, ziet vervolgens toe op de uitvoering van het beleid en op de aanstelling en het ontslag van de directie. Het bestuur is van mening dat de toezichtfunctie van de Ledenvergadering en die van het bestuur toereikend is en past bij de publiekrechtelijk status. De instelling van een interne toezichthouder kan bovendien alleen met een wetwijziging.

5 | Ledenstructuur

Inleiding

Volgens het in april gepresenteerde plan blijven de huidige ledengroepen in de zin van de Wet op het accountantsberoep bestaan. Zij zijn echter niet meer vertegenwoordigd in het bestuur. In plaats daarvan dragen de besturen van de ledengroepen leden voor die deel gaan uitmaken van de Ledenraad. Naast de ledengroepen komen er groepen van leden die elkaar op basis van kennis en sectoren hebben gevonden.

Reacties

De reacties met betrekking tot de ledenstructuur hebben vooral betrekking op de samenstelling van de ledengroepen: opsplitsing Ledengroep Openbaar Accountants, het mandaat van de ledengroepen en de betrokkenheid van kantoren in de nieuwe situatie.

Samenvatting belangrijkste reacties

“Splits de Ledengroep Openbaar Accountants op langs de lijn: oob-kantoren, niet-oob-kantoren en overige kantoren.”

“Zorg dat kantoororganisaties aangehaakt blijven bij de besluitvorming.”

“Onvoldoende oog voor onvrede met betrekking tot de huidige ledenstructuur. Niet ieder lid/ledengroep voelt zich voldoende gehoord en vertegenwoordigd in de NBA.”

“Geef de ledengroepen een groter mandaat en duidelijkere inspraak.”

“Maatschappelijke relevantie van de LIO-leden komt onvoldoende tot uiting in de governance-plannen.”

“Ga uit van een federatief model waar ruimte wordt gemaakt voor de ledengroepen. Elk met een eigen plek, budget en beleidsruimte.”

Aanpassingen

Opsplitsing Ledengroep Openbaar Accountants (LOA)

Voorstel is om de LOA op te splitsen langs de kantoorlijnen zodat kantoren en daarin werkzame leden zich beter herkennen en vertegenwoordigd voelen in de NBA. Dit komt er op neer dat de LOA wordt opgedeeld in ledengroepen voor accountants: werkzaam bij oob-kantoren, werkzaam bij niet-oob-kantoren en werkzaam bij overige (samenstel)kantoren. Het bestuur is van mening dat de deelbelangen van deze ledengroepen zodoende beter kunnen worden behartigd. Deze aanpassing is meegenomen in de zetelverdeling binnen de Ledenraad.

Ledengroep Openbaar Accountants	
Was	Wordt
Ledengroep Openbaar Accountants	Ledengroep Openbaar Accountants - oob-kantoren Ledengroep Openbaar Accountants - niet-oob-kantoren Ledengroep Openbaar Accountants - overige (samenstel) kantoren

Verduidelijking en nadere uitleg

Aanhaken accountantskantoren bij NBA-besluitvorming

Het bestuur sluit niet uit dat openbaar accountants ruggespraak houden met de kantoren waar zij werkzaam zijn. Door de opsplitsing van de Ledengroep Openbaar Accountants in drie ledengroepen en de vertegenwoordiging van deze ledengroepen in de Ledenraad is het voor kantoren duidelijker langs welke kanalen zij hun stem kunnen laten horen.

Vertegenwoordiging LIO-leden in gremia

Wat de vertegenwoordiging van iedere ledengroep in de Ledenraad betreft, heeft het bestuur zich in zijn voorstel niet alleen laten leiden door kwantitatieve maar ook door kwalitatieve overwegingen. Zo is rekening gehouden met het aantal leden van een ledengroep binnen de totale beroepsgroep. Maar ook met de feitelijke verdeling van de zetels binnen de totale Ledenraad na invulling van de 'benoemde' zetels en met het publieke belang van de activiteiten van bepaalde groepen leden binnen het accountantsberoep. Op grond van deze overwegingen is het bestuur voor de LIO gekomen op twee zetels, die worden ingevuld door de ledengroepvergadering van LIO. Ook in de financiële sectorcommissies en in de commissies publiek domein zijn trouwens intern en overheidsaccountants werkzaam. Zij kunnen via deze commissies hun inbreng leveren aan de Ledenraad. Het bestuur is voornemens om na verloop van tijd de zetelverdeling met de Ledenraad te evalueren.

Uitstel tot na het visietraject

Federatief model NBA met meer ruimte voor ledengroepen; eigen budget en beleidsruimte

Ook nu hebben ledengroepen een eigen budget en beleidsruimte maar alleen voor zover dat betrekking heeft op hun adviesrecht aan het bestuur. Op grond van de huidige wetgeving, waarmee de NBA is ingesteld en ingericht, kunnen aan de ledengroepen geen andere/verdergaande bevoegdheden worden toegekend omdat deze de wettelijke bevoegdheden van het bestuur of de Algemene Ledenvergadering doorkruisen. Afgezien van dit juridische argument is het bestuur van mening dat deze discussie beter kan worden uitgesteld tot na het visietraject.

6 | Maatschappelijk forum

Inleiding

Om de inbreng van maatschappelijke stakeholders tot uitdrukking te brengen, wordt in de governance-plannen voorgesteld een maatschappelijk forum in te richten. Dit maatschappelijk forum fungeert als adviseur van het bestuur en de Ledenraad. Met het maatschappelijk forum wordt de 'blik van buiten' ingebracht bij de beroepsorganisatie. Het forum bestaat uit een brede vertegenwoordiging van stakeholders.

Uit de governance-plannen (april 2016):

“Het maatschappelijk forum bestaat uit maximaal negen leden. Zij hebben een bewezen bestuurlijke en maatschappelijke ervaring en vervullen een adviserende rol naar de Ledenraad en het bestuur.”

Reacties

De reacties ten aanzien van het maatschappelijk forum richten zich vooral op het tijdsbeslag, de functie, het profiel van de leden en de adviserende rol van het forum.

Samenvatting belangrijkste reacties

“Met een belasting van vijf dagen per jaar is maatschappelijke verkeer maar zeer beperkt betrokken bij de NBA.”

“Betrekt maatschappelijk verkeer bij het regelgevend proces.”

“Aanpassing profiel met eis: ervaring in besturen van landelijke koepelorganisaties met aandacht voor het mkb.”

“Hoe vindt benoeming plaats en welke criteria worden gehanteerd?”

“Hoe ziet de adviserende rol er uit en ten aanzien van welke onderwerpen is advies verplicht?”

“Liever gericht met stakeholders overleggen dan instellen van een maatschappelijk forum.”

“Heeft het maatschappelijk forum een rol bij het beoordelen regelgeving?”

Aanpassingen

Betrekken maatschappelijk verkeer bij regelgevend proces

Het bestuur meent dat de inbreng van het maatschappelijk verkeer voldoende is gewaarborgd via het maatschappelijk forum (tijdsbeslag vijf dagen per jaar) en het opnemen van niet-accountants in het bestuur (tijdsbeslag één dag per week). Wel neemt het bestuur het advies van het Adviescollege voor Beroepsreglementering over om - ter bevordering van de onafhankelijkheid in het regelgevend proces - externen en waarnemers op te nemen in het ACB. Dit betekent een extra waarborg voor het maatschappelijk verkeer.

Adviescollege voor Beroepsreglementering	
Was	Wordt
Alleen accountants opnemen in het ACB	Ook externe leden en waarnemers opnemen in het ACB

Aanpassing profiel in verband met mkb-achtergrond

Het bestuur neemt de suggestie over om voor ten minste twee leden van het forum als eis op te nemen dat deze ervaring hebben in besturen van landelijke mkb-organisaties.

Eisen	(plv.) Voorzitter	Lid Forum
- heeft ervaring op gebied van verandermanagement, strategie en governance	X	X
- kan zich goed verdiepen in de problematiek van accountants en zich verplaatsen in de dilemma's waarvoor accountants zich geplaatst zien	X	X
- heeft ervaring op het niveau van raad van commissarissen en/of raad van bestuur	X	X
- beschikt over een helicopterview	X	X
- is een krachtige persoonlijkheid	X	X
- beschikt over een bij de NBA passende reputatie en expertise	X	X
- heeft een generalistische instelling	X	X
- brengt maatschappelijke relevantie in	X	X
- kan waarde toevoegen in zowel een plenaire als bilaterale/ persoonlijke setting	X	X
- heeft op jaarbasis vijf dagen beschikbaar voor het uitoefenen van de functie	X	X
- kan vergaderingen op efficiënte en effectieve wijze leiden en is in staat een open sfeer te creëren waarin iedereen gelijkwaardig kan participeren	X	
- voor minimaal twee leden van het maatschappelijk forum geldt: heeft ervaring in het besturen van een landelijke koepelorganisatie met aandacht voor het mkb	X	X

Tekst in rood = toegevoegd

Verduidelijking en nadere uitleg

Benoeming leden maatschappelijk forum

De eerste selectie en benoeming van het maatschappelijk forum vindt plaats door de benoemingscommissie bestaande uit: voorzitter, plv. voorzitter, drie voorzitters van de huidige ledengroepen en een lid van de Raad van Advies. De selectiecriteria zijn opgenomen in het functieprofiel.

Adviserende rol maatschappelijk forum

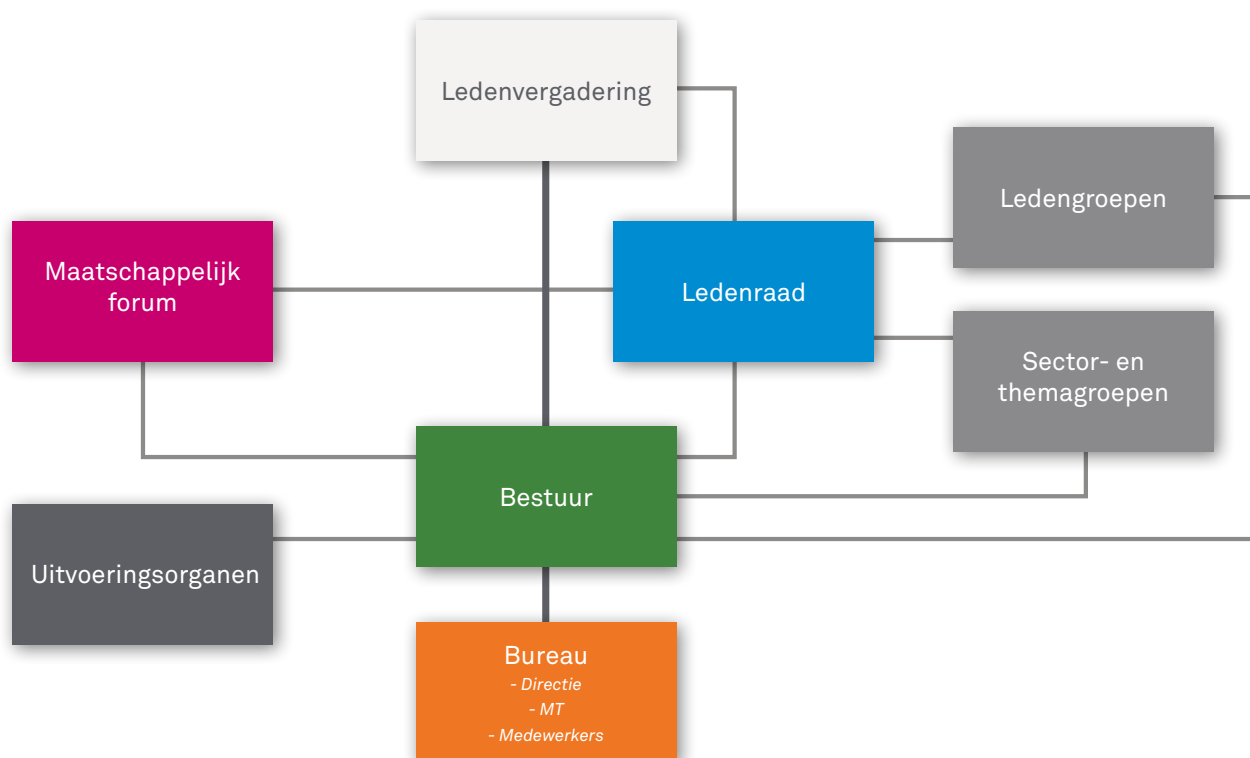
De adviserende rol van het maatschappelijk forum richt zich vooral op (toekomst)visie, strategie en zaken van zwaarwegend belang. Het forum kent geen onderwerpen waarover het verplicht adviseert. Gezien de uitbreiding van het ACB (zie hierboven) stelt het bestuur voor om het forum niet te betrekken in het regelgevend proces.

Direct contact stakeholders versus maatschappelijk forum

Het bestuur heeft direct contact met de stakeholders afgewogen tegen het instellen van een maatschappelijk forum. Gezien het feit dat de dialoog met stakeholders via het forum meer geïnstitutionaliseerd is, hecht het bestuur meer aan de instelling van het forum. Met de instelling ervan wordt de Raad van Advies in de toekomst opgeheven.

7 | Aangepaste hoofdstructuur NBA

Om het meer ingekaderde takenpakket en de adviserende rol van de Ledenraad beter tot uitdrukking te brengen, stelt het bestuur voor het organigram aan te passen door de Ledenraad naast de lijn ALV - bestuur te plaatsen en niet er tussen.

8 | ALV & online stemmen

Een van de doelstellingen van de nieuwe governance van de NBA is om leden meer te betrekken bij het beleid en de besluitvorming daarover. Een stem geven aan alle leden. Dit kan laagdrempelig door online stemmen op of voorafgaand aan de ALV.

Om zo veel mogelijk leden de gelegenheid te bieden hun stem uit te brengen zal het bestuur online stemmen bepleiten bij het Ministerie van financiën. Onze indruk is wel dat dat de Nederlandse overheid een terughoudend beleid voert op dit terrein en de mogelijkheden op dit gebied aan het verkennen is. Daarnaast heeft internationaal onderzoek aangetoond dat online stemmen de opkomst voor een vergadering niet vergroot.

9 | Budgettaire consequenties

De plannen voor aanpassing van de governance hebben ook financiële consequenties voor de NBA. Het bestuur heeft een raming gemaakt van de jaarlijkse kosten. Deze worden geschat op circa € 220.000. Voor 2017 is € 110.000 in de begroting opgenomen, ervan uitgaande dat de Ledenraad per juli 2017 aanvangt. Deze kosten betreffen alleen out-of-pocket kosten. Het bestuur verwacht de ondersteuning van de Ledenraad op te kunnen vangen met de huidige bezetting.

Ten gevolge van de huidige structuurwijziging zal de contributie van de leden, zoals het zich op dit moment laat aanzien, niet worden verhoogd. Wel zal aan de ALV worden voorgesteld om de contributie te indexeren. Vanuit het Bureau zullen de komende jaren aantoonbaar besparingen worden doorgevoerd om het nieuwe beleid dat ten gevolge van het governance- en visietraject tot stand zal komen, uit te kunnen voeren.

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

Antonio Vivaldistraat 2 - 8
1083 HP Amsterdam
Postbus 7984
1008 AD Amsterdam

T 020 301 03 01
E nba@nba.nl
I www.nba.nl